

Toelichting wijziging Gemeenschappelijke regeling Regio Midden-Holland

De raden, respectievelijk de colleges van burgemeester en wethouders en de burgemeesters van de gemeenten Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Krimpenerwaard, Waddinxveen en Zuidplas zijn deelnemer in de Gemeenschappelijke regeling Regio Midden-Holland. De basis daarvoor is de Wet gemeenschappelijke regelingen (hierna: WGR).

Op 1 juli 2022 is de WGR gewijzigd. De wijziging heeft als doel de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen en de kader stellende en controlerende rol van de gemeenteraden en Provinciale Staten in relatie tot gemeenschappelijke regelingen te versterken. Een aantal van deze wijzigingen is op 1 juli 2022 direct in werking getreden, maar een ander deel zal binnen twee jaar na inwerkingtreding verwerkt moeten worden in alle gemeenschappelijke regelingen, waaronder in de Gemeenschappelijke regeling van de Regio Midden-Holland. Dit vergt een besluit van de deelnemers in de regeling.

Deze memo bevat een toelichting op de wijzigingen die in de regeling van de Regio Midden-Holland nodig zijn en worden voorgesteld aan de deelnemers. De juridische vertaling is weergegeven in een Was-woordt tabel (bijlage). Voor het totaalbeeld is de versie van de regeling bijgevoegd waarin de voorgestelde wijzigingen zijn verwerkt (een geconsolideerde versie).

Proces

De deelnemers worden eerst in de gelegenheid gesteld om zienswijzen over de ontwerpwijziging van de regeling in te brengen. Zij krijgen daarvoor acht weken de tijd. De zienswijzen worden daarna behandeld. Dit leidt tot een definitief voorstel van het bestuur van de Regio Midden-Holland aan de deelnemers om de regeling te wijzigen. Voor het definitief besluit van de colleges en de burgemeesters om de regeling te wijzigen is toestemming van de raden vereist.

Overzicht voorgestelde wijzigingen:

Wijziging “Overwegingen” (nr. 3 Was-woordt tabel)

Wijziging overweging “notitie Governance”

Voor het functioneren van Midden-Holland als netwerkorganisatie wordt de Notitie Governance van 7 oktober 2015 vervangen door een nieuwe notitie met richtlijnen voor het functioneren van de netwerksamenwerking. De notitie van 7 oktober 2015 is verouderd, maar regelt de verhoudingen voor het functioneren van de netwerkorganisatie, die zich logischerwijs buiten de governance van de GR bevindt. Zo worden beleidsdocumenten in de netwerksamenwerking niet vastgesteld door het algemeen bestuur maar door de colleges van B&W. De nieuwe notitie kan voorzien in een geactualiseerde procedurerichtlijn hiervoor.

Wijziging artikel 1 (nr. 6.1 Was-woordt tabel)

Technische wijzigingen ten behoeve van verduidelijking

Wijziging artikel 4 (nr. 8.1 Was-woordt tabel)

De tafel Sociaal Domein is gestopt. Tevens is de tafel Natuur water recreatie beëindigd, daarvoor is de tafel duurzaamheid teruggekomen. Cultuur is bij de vaststelling van de GR door de gemeenteraden toegevoegd als te behartigen onderwerp door de GR. Er functioneert ook een tafel Cultuur.

Nieuw artikel 10b (nr. 9.11 Was-woordt tabel)

Lid 1. Technische wijziging. Verduidelijking bevoegdheid van het AB.

Lid 2. Evaluatie -verplichting o.g.v. gewijzigde WGR¹. Er is een bepaling toegevoegd welke een evaluatie van de regeling mogelijk maakt.

Wijziging artikel 19 (nr. 12.1 Was-woordt tabel)

¹ Wijziging volgend uit de per 1 juli 2022 aangepaste WGR. Conform artikel 11a van de WGR is het verplicht om een bepaling op te nemen over het evalueren van de regeling. Er kan ook worden gekozen voor de afspraak om de regeling niet te evalueren.

Mogelijkheid instelling van een gemeenschappelijke adviescommissie o.g.v. gewijzigde WGR². Om deze wijziging zichtbaar te maken in de gemeenschappelijke regeling is "24 en 24a" toegevoegd aan artikel 19.

Nieuw artikel 20a (nr. 13.1 Was-woordt tabel)

Actieve informatieplicht o.g.v. gewijzigde WGR³. Er rust reeds een passieve informatieplicht op het hele bestuur van de GR Regio Midden-Holland. Dit voorstel voegt daar een actieve informatieplicht aan toe, dus de verantwoordelijkheid om actief relevante informatie te verstrekken voor het hele bestuur. Er wordt derhalve geen nieuwe informatie-relatie gecreëerd, maar een bestaande uitgebreid.

Nieuw artikel 20b (nr. 13.2 Was-woordt tabel)

Mogelijkheid tot geven van zienswijzen raden voorafgaand aan het nemen van bepaalde besluiten o.g.v. gewijzigde WGR⁴. Er is een bepaling toegevoegd inhoudende dat zienswijze wordt gevraagd indien sprake is van de vermelde besluiten (bij investering van meer dan 5% begroting en bij opheffing van de regeling). In de WGR is al geregeld dat de ontwerpbegroting aan een zienswijzeprocedure wordt onderworpen.

Nieuw artikel 20c (nr. 13.3 Was-woordt tabel)

Participatie o.g.v. gewijzigde WGR⁵. Het bestuur van de Regio Midden-Holland stelt zelf geen beleid of verordeningen vast die ingezetenen binden. De uiteindelijke beleidskeuzes liggen bij de colleges en raden. Burgerparticipatie en inspraak dient daarom via of namens de colleges en raden te verlopen en niet via het bestuur van de Regio Midden-Holland.

Wijziging artikel 24 (nr. 15.1 Was-woordt tabel)

Betere aansluiting begrotingscyclus op gemeentelijke cyclus o.g.v. gewijzigde WGR⁶. Het artikel is conform de gewijzigde WGR aangepast.

² In de WGr is een nieuw artikel 24a opgenomen, dat voorziet in de (op voorstel van de raden van de deelnemende gemeenten gezamenlijk) instelling van een gemeenschappelijke adviescommissie. Deze adviescommissie kan het algemeen bestuur van advies voorzien, de besluitvorming van de raden van de deelnemende gemeenten met betrekking tot de regeling voorbereiden of de raden van advies voorzien.

³ De gewijzigde Wet GR houdt niet meer alleen een passieve informatieverstrekking aan de raden in, maar ook een actieve. Aan de raden moet dus niet alleen informatie op aanvraag worden verstrekt, maar alle inlichtingen die de raden nodig hebben voor de uitoefening van hun taken. Hierbij is het van belang, dat:

- a. onder 'bestuur' niet alleen het algemeen bestuur wordt verstaan, maar het voltallige bestuur;
- b. 'verantwoording schuldig zijn aan' moet worden onderscheiden van het hebben van een informatieplicht zoals hier bedoeld.

In de MvT is over de informatieplicht het volgende opgenomen:

- "De Wgr kent op dit moment in artikel 17 het recht van een raadslid of raadsleden om vragen te stellen aan het bestuur van de regeling en de verplichting om de gevraagde informatie te verstrekken. Daarbij wordt geen onderscheid gemaakt tussen het algemeen, het dagelijks bestuur en de voorzitter.
- Daarbij is van belang dat het voorstel geen verantwoordingsplicht van het bestuur van de regeling aan gemeenteraden betreft. De formele besluitvormings- en verantwoordingslijnen worden niet gewijzigd. Maar het eerder en aan alle raden beschikbaar stellen van informatie betekent dat raden beter in positie worden geplaatst voor het vervullen van hun rol bij gemeenschappelijke regelingen. Het kan bijdragen aan het opstellen van zienswijzen en het bespreken van de gemeentelijke inbreng met de eigen vertegenwoordiger in het verband. Een actieve informatieplicht kan derhalve bijdragen aan de bestaande besluitvormings- en verantwoordingsmechanismen."

⁴ In de GR moeten bepalingen worden opgenomen omtrent de besluiten van het bestuur waarover de gemeenteraden een zienswijze kunnen geven, voorafgaand aan het nemen van het besluit en de wijze waarop dit kan. Vóór het nemen van het besluit moet het Dagelijks Bestuur schriftelijk en gemotiveerd een oordeel geven over de zienswijzen en de conclusies die het daaraan verbindt

⁵ Participatie bij beleid is belangrijk. In elke regeling moet daarom worden opgenomen of, en zo ja op welke wijze, ingezetenen én belanghebbenden de mogelijkheid krijgen tot inspraak over beleidsmatige onderwerpen die bij de gemeenschappelijke regeling zijn belegd (artikel 52 Wgr jo. artikel 10, zevende lid Wgr).

⁶ Financiële bijdragen aan een gemeenschappelijke regeling zijn verplichte uitgaven voor een gemeente, die in de begroting van de gemeente zelf moeten worden verwerkt. De nieuwe Wgr beoogt de begrotingscycli beter op elkaar aan te laten sluiten. Daarom worden de uiterste termijnen voor indiening van de kadernota bij gemeenten, het toezenden van de ontwerpbegroting aan gemeenten en het

Wijziging artikel 29 (nr. 17.2 Was-wordt tabel)

Verplichting tot aanscherping o.g.v. gewijzigde WGR⁷. De regeling heeft reeds een bepaling inzake de voorwaarden waaronder kan worden uitgetreden (namelijk betaling van een extra bedrag). Ter verduidelijking en conform de WGR wordt in de bepaling vermeld dat bij het vaststellen van die voorwaarde de gevolgen van uittreding voor het vermogen van de rechtspersoon en de deelnemende gemeenten zijn meegewogen.

Redactionele wijzigingen

De wijziging geeft de mogelijkheid om de regeling op redactioneel vlak aan te pakken met als doel verduidelijking en een betere leesbaarheid. Het gaat onder andere om kleine tekstuele en redactionele aanpassingen, verduidelijkingen en het waar mogelijk verminderen van juridisch jargon.

toezenden van de begroting aan Gedeputeerde Staten aangepast. Nieuw is ook dat het Dagelijks Bestuur de gemeenteraden schriftelijk en gemotiveerd in kennis stelt van zijn oordeel over de zienswijze die de gemeenteraden naar voren hebben gebracht, alsmede de conclusies die het daaraan verbindt voorafgaande aan de vaststelling van de begroting.

⁷ De regeling moet een bepaling inhouden inzake de voorwaarden waaronder kan worden uitgetreden en de gevolgen van uittreding, waaronder bepalingen omtrent de gevolgen voor het vermogen van de rechtspersoon en de deelnemende gemeenten.